

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

БАКАЛАВР

(освітній ступінь)

Кафедра образотворчого мистецтва і архітектурної графіки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету

 /Олександр КАЩЕНКО /

« 30 » / 06 ДЛЯ ДОВІДОК 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

«Образотворче мистецтво»

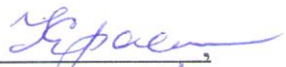
(назва освітньої компоненти)

шифр	назва спеціальності, освітньої програми
191	«Архітектура та містобудування»

Розробники:

Красна Т.І.

(прізвище та ініціали, науковий ступінь, звання)

(підпис)

Карпов Є.Є.

(прізвище та ініціали, науковий ступінь, звання)

(підпис)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри образотворчого мистецтва і архітектурної графіки

протокол № 16 від « 14 » 06 2023 року

В.о. завідувача кафедри

(підпис)

/Олександр КАЩЕНКО /

Схвалено гарантом освітньої програми «Архітектура та містобудування»

Гарант ОП

(підпис)

/ Лариса БРІДНЯ /

Розглянуто на засіданні науково-методичної комісії спеціальності
протокол № 8 від « 30 » червня 2023 року

ВИТЯГ З РОБОЧОГО НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ 2023-2024 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

шифр	Назва спеціальності, освітньої програми	Форма навчання:							денна				Форма контролю	Семестр	Відмітка про погодження заступником декана факультету
		Кредитів на сем.	Обсяг годин					Сам. роб.	Кількість індивідуальних робіт						
			Всього	аудиторних			Разом		КП	КР	РГР	Конт. роб.			
				Л	Лр	Пз									
191	«Архітектура та містобудування» ОПП «Архітектура та містобудування»	1,5	45	24			24	21			1		залік	1	погоджено
191	«Архітектура та містобудування» ОПП «Архітектура та містобудування»	1,5	45	24			24	21			1		залік	2	погоджено
191	Архітектура та містобудування» ОПП «Архітектура та містобудування»	1,5	45	24			24	21			1		залік	3	погоджено
191	«Архітектура та містобудування» ОПП «Архітектура та містобудування»	1,5	45	24			24	21			1		залік	4	погоджено
191	«Архітектура та містобудування» ОПП «Архітектура та містобудування»	1,5	45	24			24	21			1		залік	5	погоджено
191	Архітектура та містобудування» ОПП «Архітектура та містобудування»	1,5	45	24			24	21			1		залік	6	погоджено

Мета та завдання освітньої компоненти

Мета дисципліни:

Програма вивчення нормативної дисципліни складена відповідно до освітньо-професійної програми «Архітектура та містобудування» спеціальності 191 «Архітектура та містобудування» першого (бакалаврського) рівня і охоплює модулі за мінімальною кількістю годин\кредитів, передбачених стандартом.

Предметом вивчення дисципліни є створення наукового фундаменту для розвитку об'ємно-просторового мислення у формуванні якого наряду з іншими дисциплінами важливу роль відіграє рисунок, живопис та скульптура.

Головна мета навчання образотворчого мистецтва (рисунок, живопису, скульптури) полягає у тому, щоб дати основу і вміння для всебічного осмислення архітектурно-художніх задач з урахування реального виконання їх з природи. Образотворче мистецтво навчає розглядати та аналізувати просторові форми, створювати їх перспективне зображення, вивчати структуру і конструкцію предметів, а також отримати базові знання щодо принципів та законів побудови скульптурної композиції, здатності масштабування і вмілого використання архітектурного оточення та ландшафту.

Основними завданнями, що мають бути вирішені в процесі викладання дисципліни, теоретична та практична підготовка з питань:

- знання композиції;
- знання законів перспективи, що дають змогу розвитку просторової уяви;
- художньо-графічна освіта;
- вміння володіти техніками та матеріалами у професійній діяльності.

Згідно з вимогам освітньо-професійної програми студенти повинні вміти:

- володіти основами лінійно-просторової побудови рисунка;
- за законами світлотіні моделювати предмети рисунка;
- за допомогою різних технік та матеріалу досягти художньої виразності і

цілісності композиції;

знати: методи і засоби побудови композиції предметів натюрморту або інтер'єру;

теорію законів світлотіні;

теорію повітряної перспективи;

прийоми володіння різними матеріалами у рисунку, живописі, скульптурі та архітектурній графіці.

Робоча програма містить витяг з робочого навчального плану, мету вивчення, компетентності, які має опанувати здобувач, програмні результати навчання, дані щодо викладачів, зміст курсу, тематику практичних занять, вимоги до виконання індивідуального завдання, шкалу оцінювання знань, вмінь та навичок здобувача, роз'яснення усіх аспектів організації освітнього процесу щодо засвоєння освітньої компоненти, список навчально-методичного забезпечення, джерел та літератури для підготовки до практичних занять та виконання індивідуальних завдань. Електронне навчально-методичне забезпечення дисципліни розміщено на Освітньому сайті КНУБА (<http://org2.knuba.edu.ua>). Також програма містить основні положення щодо політики академічної доброчесності та політики відвідування аудиторних занять.

Компетентності здобувачів освітньої програми, що формуються в результаті засвоєння освітньої компоненти

Код	Зміст компетентності
Інтегральна компетентність	
ІК	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері містобудування та архітектури, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, на основі застосування сучасних архітектурних теорій та методів, засобів суміжних наук
Загальні компетентності	
ЗК05	Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
Фахові компетентності	
СК06	Здатність до виконання технічних і художніх зображень для використання в архітектурномістобудівному, архітектурно-дизайнерському і ландшафтному проектуванні.
СК07	Усвідомлення основних законів і принципів архітектурно-містобудівної композиції, формування художнього образу і стилю в процесі проектування будівель і споруд, містобудівних, архітектурно-середовищних і ландшафтних об'єктів.
СК15	Здатність до здійснення комп'ютерного моделювання, візуалізації, макетування і підготовки наочних ілюстративних матеріалів до архітектурно-містобудівних проєктів.

Програмні результати здобувачів освітньої програми, що формуються в результаті засвоєння освітньої компоненти

Код	Програмні результати
ПР11	Застосовувати художньо-композиційні засади в архітектурномістобудівному проектуванні.
ПР19	Організовувати презентації та обговорення проєктів архітектурномістобудівного і ландшафтного середовища
ПР10	Застосувати сучасні засоби і методи інженерної, художньої і комп'ютерної графіки

Програма дисципліни

Модуль 1. Вивчення графічних технік в образотворчому мистецтві.

Змістовний модуль 1. Вивчення графічної техніки: туш перо.

Практичне заняття 1 – 8 год.

Рисунок складного натюрморту з побутових предметів в куточку інтер'єру (формат А2).

Композиція предметів натюрморту на папері.

Побудова предметів натюрморту з використанням законів перспективи.

Практичне заняття 2 – 8 год.

Рисунок натюрморт з побутових предметів (формат А2).

Уточнення пропорцій предметів та детальна промальовка елементів натюрморту.

Моделювання предметів в техніці туш перо з використанням законів повітряної перспективи та законів світлотіні.

Практичне заняття 3 – 8 год.

Рисунок натюрморт з побутових предметів (формат А2).

Продовження моделювання предметів в техніці туш перо з використанням законів повітряної перспективи та законів світлотіні з виявленням художньої виразності.

Модуль 2. Вивчення графічних технік на тонованому папері

Змістовний модуль 1. Вивчення графічних технік на тонованому папері

Практичне заняття 1 – 6 год.

Виконання натюрморту з побутових предметів на тонованому папері в грізних графічних техніках: туш перо, кольорові олівці, пастель, акварель (формат А2).

Вибір композиційного рішення натюрморту.

Побудова предметів натюрморту з використанням законів перспективи.

Практичне заняття 2 – 6 год.

Виконання натюрморту з побутових предметів на тонованому папері в грізних графічних техніках: туш перо, кольорові олівці, пастель, акварель (формат А2).

Уточнення пропорцій предметів з більш детальним малюнком елементів натюрморту.

Практичне заняття 3 – 6 год.

Виконання натюрморту з побутових предметів на тонованому папері в грізних графічних техніках: туш перо, кольорові олівці, пастель, акварель (формат А2).

Моделювання предметів на тонованому папері з використанням законів повітряної перспективи та законів світлотіні, з виявлення фактури та матеріалів предметів в грізних графічних техніках: туш перо, кольорові олівці, пастель, акварель.

Практичне заняття 4 - 6 год.

Виконання натюрморту з побутових предметів на тонованому папері в грізних графічних техніках: туш перо, кольорові олівці, пастель, акварель (формат А2).

Продовження моделювання предметів на тонованому папері з використанням законів повітряної перспективи та законів світлотіні, з виявлення фактури та матеріалів предметів, з застосування художньої виразності в грізних графічних техніках: туш перо, кольорові олівці, пастель, акварель.

Модуль 3. Вивчення рисунку голови графічними техніками

Змістовний модуль 1. Вивчення техніки: акварель.

Практичне заняття 1 – 4 год.

Живописний натюрморт у контрастній кольоровій гамі (формат А3).

Композиційне рішення. Виконання лінійно-конструктивного рисунку з урахуванням пропорцій та конструкцій.

Практичне заняття 2 – 4 год.

Живописний натюрморт у контрастній кольоровій гамі (формат А3).

Поступова прописка тоном.

Створення об'ємного зображення натюрморту у контрастній кольоровій гамі у акварельній класичній техніці виконання.

Передача матеріальності, простору, деталізація при колористичній і тональній цілісності всієї композиції.

Змістовний модуль 2. Вивчення рисунку голови графічними техніками

Практичне заняття 3 – 4 год.

Рисунок черепа голови людини (формат А3).

Побудова черепа череп голови людини у 3-х ракурсах.

Техніка виконання зображення – лінійно-конструктивний академічний рисунок.

Практичне заняття 4 – 4 год.

Рисунок черепа голови людини (формат А3).

Світлотіньове моделювання черепа череп голови людини у 3-х ракурсах олівцем.

Практичне заняття 5 – 4 год.

Зображення гіпсової голови (формат А3).

Виконання лінійно-конструктивного академічного рисунку.

Практичне заняття 6 – 4 год.

Зображення гіпсової голови (формат А3).

Деталізація, моделювання об'ємів і форм за рахунок світлотіньового рішення засобами академічного штрихування

Модуль 4. Виконання портрету людини.

Змістовний модуль 1. Рисунок портрету людину графічними техніками

Практичне заняття 1 – 4 год.

Портрет людини (формат А3).

Виконання лінійно-конструктивного академічного рисунку.

Практичне заняття 2 – 4 год.

Портрет людини (формат А3).

Деталізація, моделювання об'ємів і форм за рахунок світлотіньового рішення

Змістовний модуль 2. Вивчення портрету засобами акварельного живопису.

Опанування колористичної гами та світло-тіньових співвідношень.

Практичне заняття 3 – 4 год.

Живописний портрет людини (формат А3).

Виконання лінійно – конструктивного рисунку побудови.

Практичне заняття 4 – 4 год.

Живописний портрет людини (формат А3).

Створення реалістичного портрету в акварельній класичній техніці. Забезпечення виразності, об'ємності, глибини та деталізації, зберігаючи колористичну та тональну єдність.

Змістовий модуль 3. Виконання в матеріалі меморіальної дошки.

Практичне заняття 5 - 2 год.

Меморіальна дошка.

Створення ескізу. Виготовлення макету в натуральному розмірі.

Практичне заняття 6 – 2 год.

Перенесення на робочу поверхню малюнку.

Ліплення дошки.

Вивчення принципів побудови портрету у рельєфі. Принципи рельєфних скорочень.

Практичне заняття 7 – 2 год.

Деталізація побудови рельєфної композиції меморіальної дошки.

Моделювання форми.

Практичне заняття 8 – 2 год.

Тонування меморіальної дошки.

Проект розміщення меморіальної дошки на будівлі.

Модуль 5. Вивчення рисунку постаті людини.

Змістовний модуль 1. Антична статуя (олівець)

Вимоги та правила до виконання конструктивної побудови античної статуї

Практичне заняття 1 - 4 год.

Рисунок античної чоловічої статуї (формат А2).

Композиційне рішення статуї в аркуші, виявлення її конструкційної побудову.

Виявлення пропорцій та конструкції тіла людини, суглобних сполучень та деталей.

Формування візуального простору в аркуші.

Практичне заняття 2 – 4 год.

Рисунок античної чоловічої статуї (формат А2).

Виконання лінійно-конструктивного рисунку з урахуванням пропорцій та конструкцій фігури статуї. Передача конструктивної складової, яка підкреслює напрямок руху фігури.

Практичне заняття 3 – 4 год.

Рисунок античної чоловічої статуї (формат А2).

Передача світло-тіньових та тональних відносин, для створення багатогранної колористичної гами графічними засобами з застосування художньої виразності.

Практичне заняття 4 - 4 год.

Рисунок античної жіночої статуї (формат А2).

Композиційне рішення статуї в аркуші, виявлення її конструкційної побудову. Виявлення пропорцій та конструкції тіла людини, суглобних сполучень та деталей. Формування візуального простору в аркуші.

Практичне заняття 5 – 4 год.

Рисунок античної жіночої статуї (формат А2).

Виконання лінійно-конструктивного рисунку з урахуванням пропорцій та конструкцій фігури статуї. Передача конструктивної складової, яка підкреслює напрямок руху фігури.

Практичне заняття 6 – 4 год.

Рисунок античної жіночої статуї (формат А2).

Передача світло-тіньових та тональних відносин, для створення багатой колористичної гама графічними засобами з застосування художньої виразності.

Модуль 6. Одягнена людина, складний рух, фігура (м'який матеріал на вибір).

Змістовний модуль 1. Одягнена людина, фігура, складний рух. Вимоги та правила до виконання конструктивної побудови фігури одягненої людини.

Практичне заняття 1 – 2 год.

Рисунок фігури одягненої людини (формат А2).

Вивчення проблем сучасного та академічного рисунку, анатомія руху людини, засоби передачі техніки м'якого матеріалу (м'який олівець, вугілля, сангіна, соус, пастель).

Демонстрація графічних робіт студентів минулих років, монографій, репродукцій.

Вивчення фігури людини, що знаходиться під одягом, виявлення його конструкцію, пропорцій, суглобних сполучень та деталей. Формування композиційного простору в аркуші.

Практичне заняття 2 – 2 год.

Рисунок фігури одягненої людини (формат А2).

Виконання тонально-конструктивного рисунку з урахуванням пропорцій та конструкцій тіла людини, порівняння співвідношень між собою.

Практичне заняття 3 – 4 год.

Рисунок фігури одягненої людини (формат А2).

Уточнення побудови. Передача конструкції одягу, яка підкреслює та уточнює рухи моделі. Передача світло-тіньових та тональних відносин, для створення багатой колористичної гама графічними засобами з застосування художньої виразності.

Змістовий модуль 2. Одягнена чоловіча чи жіноча модель у вільній позі (творчий аспект). Вимоги та правила до виконання академічного живопису моделі.

Практичне заняття 4 – 2 год.

Живопис одягненої чоловічої чи жіночої фігури у вільній позі (формат А2).

Проблеми сучасного академічного живопису, історія акварелі, особливості техніки

та засоби передачі. Вибір паперу. Демонстрація графічних робіт студентів минулих років, монографій, репродукцій.
Побудова композиції моделі.

Практичне заняття 5 – 2 год.

Живопис одягненої чоловічої чи жіночої фігури у вільній позі (формат А2).
Детальна побудова малюнку з урахуванням пропорцій та передачею деталей під акварель.
Поступова прописка тоном, методом лесування, залишаючи світлі місця недоторканими. Створення об'ємного зображення на основі методики порівнянь.

Практичне заняття 6 - 2 год.

Живопис одягненої чоловічої чи жіночої фігури у вільній позі (формат А2).
Порівняння світлих і темних площин, засобами рубіжного контрасту. Передача цілісного бачення живописної форми, як в декоративно-площинному, так і в об'ємно-просторовому сприйнятті. Передача матеріальності, характеру, виразності при колористичній і тональній цілісності зображення, підпорядкованості окремих частини та деталей загальному рішенню.

Практичне заняття 7 – 2 год.

Етюди одягненої чоловічої чи жіночої моделі у вільній позі (творчий аспект).
Вимоги та правила до виконання колористичних етюдів в академічному живописі моделі.
Компоновка в аркуші, швидке фіксування руху та характеру людини. Виконання колористичних етюдів.

Змістовий модуль 3. Виконання в матеріалі міської садово-паркової скульптури

Практичне заняття 8 – 2 год.

Міська садово-паркова скульптура.
Виготовлення каркасу, види каркасів, особливості створення каркасу в залежності від складності композиції, матеріали необхідні для створення каркасу.
Особливості кріплення каркасу до робочої площини

Практичне заняття 9 – 2 год.

Зміст заняття:
Значення силуету у скульптурній композиції. Вплив силуету на образність.
Прокладка основних об'ємів, визначення основних ритмів.
Пропорційність у скульптурній композиції.
Визначення основних пропорцій, співвідношення пропорційності та ритмічної побудови, знаходження основних площин та форм. Визначення скульптурного стилю (трактовки форми) у скульптурній композиції.

Практичне заняття 10 – 2 год.

Центр рівноваги. Визначення центру рівноваги
Визначення центру рівноваги, вплив центру рівноваги на ритми та пропорційність.
Знаходження середніх об'ємів, перехідних ритмів, співвідношення частин

композиції.

Використання фактури і текстури, засоби їх нанесення.

Нанесення фактури і текстури, інструменти і матеріали необхідні для текстурування.

Практичне заняття 11 – 2 год.

Співвідношення між малими модулями.

Принципи фінішної проробки форми

Фінішна проробка форми та завершення роботи, інструменти для цього необхідні.

Проект розміщення міської садово-паркової скульптури в ландшафті.

Індивідуальне завдання за першим модулем

Натюрморт з побутових предметів (олівець, формат А3).

Виконання рисунку у туш перо. У постановку для самостійної роботи вводять предмети різні за контрастом і за матеріалом: матові та блискучі, прозорі й не прозорі. Завдання включає тривалий малюнок, при завершенні уточнюються частини моделі з моделюванням форми, застосовуючи закони світлотіні

Індивідуальне завдання за другим модулем

Натюрморт з побутових предметів на тонованому папері туш, перо, кольорові олівці, формат А3).

Виконання рисунку у техніці туш перо, кольорові олівці. У постановку для самостійної роботи вводять предмети різні за контрастом і за матеріалом: матові та блискучі, прозорі й не прозорі. Завдання включає тривалий малюнок, при завершенні уточнюються частини моделі з моделюванням форми, застосовуючи закони світлотіні.

Індивідуальне завдання за третім модулем

Завдання 1. Живописний натюрморт у спорідненій кольоровій гамі (формат А3). Створення об'ємного зображення натюрморту у спорідненій кольоровій гамі у акварельній класичній техніці виконання.

Завдання 2. Автопортрет - лінійно конструктивний рисунок (формат А3). На форматі А3 графітними олівцями виконується лінійно-конструктивна побудову автопортрету із 4 ракурсів (рисунок виконується з натури із використанням дзеркал. Техніка виконання зображення – академічний рисунок).

Завдання 3. Портрет - лінійно конструктивний рисунок (формат А3). На форматі А3 графітними олівцями виконується лінійно-конструктивна побудову портрету із 4 ракурсів (рисунок виконується з натури). Техніка виконання зображення – академічний рисунок.

Індивідуальне завдання за четвертим модулем.

Завдання 1. Рисунок портрету людини (формат А3). Деталізація моделювання об'ємів і форм за рахунок світлотіньового рішення. Рисунок виконується з натури. Техніка виконання зображення – академічний рисунок.

Завдання 2. Живописний портрет людини (формат А3). Створення реалістичного портрету в акварельній класичній техніці. Забезпечення виразності, об'ємності, глибини та деталізації, зберігаючи колористичну та тональну єдність.

Індивідуальне завдання за п'ятим модулем

Виконання замальовок постаті людини в різних ракурсах.

Індивідуальне завдання за шостим модулем

Одягнена людина, торс (копія роботи відомого майстра). Графічна техніка на вибір Здобувача.

Здобувач самостійно обирає кілька художніх робіт для копії, виконаних в графічній техніці та радиться з викладачем, яка з них краще підійде під поставлені задачі (рух, освітлення).

Методи контролю та оцінювання знань

Загальне оцінювання здійснюється через вимірювання результатів навчання у формі проміжного (модульного) та підсумкового контролю (залік, захист індивідуальної роботи) відповідно до вимог зовнішньої та внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти.

Політика щодо академічної доброчесності

Індивідуальних завдань можуть перевірятись на плагіат.

У разі виявлення фактів плагіату з боку здобувача він отримує інше завдання.

Списування під час опитувань, які проводяться у письмовій формі, заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). У разі виявлення фактів списування з боку здобувача він отримує інше завдання. У разі повторного виявлення призначається додаткове заняття для проходження опитування

Політика щодо відвідування

Здобувач, який пропустив аудиторне заняття з поважних причин, має продемонструвати викладачу та надати до деканату факультету документ, який засвідчує ці причини.

За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування, наукова та науково-практична конференція (круглий стіл) тощо) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Методи контролю

Основні форми участі Здобувачів у навчальному процесі, що підлягають поточному контролю: виконання конкретної роботи під час проведення практичних занять, а також індивідуальні роботи у формі творчої художньої роботи. Кожна тема курсу, що винесена на практичні заняття, відпрацьовується Здобувачами у тій чи іншій формі, наведеній вище. Обов'язкова присутність на практичних заняттях, активність впродовж семестру, відвідування/відпрацювання усіх аудиторних занять, виконання інших видів робіт, передбачених навчальним планом з цієї дисципліни.

При оцінюванні рівня знань Здобувача аналізу підлягають:

- якість знань (ступінь засвоєння фактичного матеріалу): осмисленість, глибина, гнучкість, дієвість, системність, узагальненість, міцність;
- ступінь сформованості умінь поєднувати теорію і практику під час розгляду ситуацій, практичних завдань;

- рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, узагальнювати, робити висновки з проблем, що розглядаються;

- досвід творчої діяльності: уміння виявляти проблеми, розв'язувати їх, формувати гіпотези;

- володіння різними графічними техніками виконання творчої роботи;

- рівень володіння практичними навиками роботи в матеріалі;

- володіння техніками акварельного живопису;

- використання знань та практичних навичок для найвиразнішого розкриття змісту художнього твору та його втілення;

- уміння створення композиційної виразності, правильності побудови згідно з пропорційними відношеннями, кольорової єдності і гармонії, цілісності зображення;

- уміння передачі фарбами на площині тривимірного зображення, яке сприймається об'ємним, кольоровим, матеріальним в кольоровому середовищі згідно з тоновими та кольоровими відношеннями.

- використання знань та практичних навичок для найвиразнішого розкриття змісту художнього твору та його втілення;

- самостійна робота: робота з навчально-методичною, науковою, допоміжною вітчизняною та зарубіжною літературою з питань, що розглядаються, уміння використання різних технік в образотворчому мистецтві для найвиразнішого розкриття змісту художнього твору.

Контрольне (модульне) опитування проводиться за кількома змістовими модулями. Бали, які нараховуються Здобувачу за відповіді на питання, поділяються між змістовими модулями.

Індивідуальне завдання підлягає захисту Здобувачем на заняттях, які призначаються додатково.

Література, що рекомендується для виконання індивідуального завдання, наведена у цій робочій програмі, а в електронному вигляді вона розміщена на Освітньому сайті КНУБА, на сторінці кафедри.

Також як виконання індивідуального завдання за рішенням викладача може бути зарахована участь Здобувача у міжнародних або всеукраїнських виставках творчих робіт, участь у мистецьких конкурсах на яких представлені роботи дотичних до змісту дисципліни.

Індивідуальні завдання подаються викладачу не пізніше, ніж за 2 тижні до початку залікової сесії. Викладач має право вимагати від Здобувача доопрацювання індивідуального завдання, якщо воно не відповідає встановленим вимогам.

Результати поточного контролю заносяться до журналу обліку роботи. Позитивна оцінка поточної успішності Здобувачів за відсутності пропущених та невідпрацьованих практичних занять та позитивні оцінки за індивідуальну роботу є підставою для допуску до підсумкової форми контролю. Бали за аудиторну роботу відпрацьовуються у разі пропусків.

Підсумковий контроль здійснюється під час проведення залікової сесії з урахуванням підсумків поточного та модульного контролю. Під час семестрового контролю враховуються результати здачі усіх видів навчальної роботи згідно зі структурою кредитів.

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.

Розподіл балів для дисципліни з формою контролю залік

Модуль 1.

Поточне оцінювання		Залік	Сума балів
Змістові модулі	Інд. робота		
1			
40	30	30	100

Модуль 2.

Поточне оцінювання		Залік	Сума балів
Змістові модулі	Інд. робота		
1			
40	30	30	100

Модуль 3.

Поточне оцінювання		Залік	Сума балів
Змістові модулі	Інд. робота		
1			
20	20	30	100

Модуль 4.

Поточне оцінювання			Залік	Сума балів
Змістові модулі				
1	2	3		
10	15	15	30	100

Модуль 5.

Поточне оцінювання		Залік	Сума балів
Змістові модулі	Інд. робота		
1			
40	30	30	100

Модуль 6.

Поточне оцінювання			Залік	Сума балів
Змістові модулі				
1	2	3		
10	15	15	30	100

Шкала оцінювання індивідуальної роботи

Оцінка за національною шкалою	Кількість балів	Критерії
відмінно	30	відмінне виконання (розкриття теми, правильність побудови форм та деталей, відтворення пропорційних співвідношень предметів, форм, передача світлотіньового співвідношення, кольорового рішення, об'ємності форми, дотримання норм доброчесності)
	25	відмінне виконання з незначною кількістю помилок виконання (розкриття теми, правильність побудови форм та деталей, відтворення пропорційних співвідношень предметів, передача світлотіньового співвідношення, об'ємності форми, дотримання норм доброчесності)
добре	22	виконання вище середнього рівня з кількома помилками (розкриття теми, правильність побудови форм

		та деталей, відтворення пропорційних співвідношень предметів, форм, передача світлотіньового співвідношення, кольорового рішення, об'ємності форми, дотримання норм доброчесності)
	20	виконання з певною кількістю помилок (розкриття теми, правильність побудови форм та деталей, відтворення пропорційних співвідношень предметів, передача світлотіньового співвідношення, об'ємності форми, дотримання норм доброчесності)
задовільно	18	виконання роботи задовольняє мінімальним критеріям помилок (розкриття теми, правильність побудови форм та деталей, відтворення пропорційних співвідношень предметів, форм, передача світлотіньового співвідношення, кольорового рішення, об'ємності форми, дотримання норм доброчесності)

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	Зараховано
82-89	B	Зараховано
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	Не зараховано з можливістю повторного складання
<u>0-34</u>	F	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Умови допуску до підсумкового контролю

Здобувачу, який має підсумкову оцінку за дисципліну від 35 до 59 балів, призначається додаткова залікова сесія. В цьому разі він повинен виконати додаткові завдання, визначені викладачем.

Здобувач, який не виконав вимог робочої програми по змістових модулях, не допускається до складання підсумкового контролю. В цьому разі він повинен виконати визначене викладачем додаткове завдання по змісту відповідних змістових модулів в період між основною та додатковою сесіями.

Здобувач має право на опротестування результатів контролю (апеляцію). Правила подання та розгляду апеляції визначені внутрішніми документами КНУБА, які розміщені на сайті КНУБА та зміст яких доводиться Здобувачам до початку вивчення дисципліни.

Методичне забезпечення дисципліни

Підручники:

1. Лубенський, В'ячеслав Іванович Рисунок за уявленням [Текст]: підручник для худож. вищ. навч. закладів / В'ячеслав Лубенський; М-во культури та інформ. політики України, КДАДПМіД ім. Михайла Бойчука. Київ : Вид-во ТОВ "Юрка Любченка", 2021. 352 с.
2. Михайленко В. Є., Яковлев М.І. Основи композиції (геометричні аспекти). Київ: Каравелла, 2004. 304 с.

Навчальні посібники:

1. Анорічева-Єрьомка Антоніна Іванівна Академічний живопис [Текст]: навч. посіб. / А. І. Анорічева-Єрьомка; А. І. Анорічева-Єрьомка; МОН України, ХДАДМ. Харків : Колорит, 2009. 232 с.
2. Белянський Олександр Миколайович Короткочасний рисунок. Майстер-клас [Текст]: навч. посібн. / О. М. Белянський; О. М. Белянський; М-во культури і туризму України, Луганський держ. ін-т культури і мистецтв. Луганськ : ЛДКІКМ, 2008. 24 с.
3. Валецька Р. Пластична анатомія. Луцьк: Волинська обласна друкарня, 2008. 224 с.
4. Глушук Сергій Сергійович Техніка станкового живопису [Текст]: навчальний посібник / С. С. Глушук, М-во культури і мистецтв України, НАОМА; передм.: С. Глушук, М. Стороженко, В. Прядка. Київ; Ужгород : [б. в.], 2006. 120 с.
5. Гопцій О. Б., Матвеева П. М. Рисунок, живопис, скульптура: навч. посіб. Київ: ТОВ «ЦП «КОМПРИНТ», 2022. 178 с. Режим доступу: https://repo.btu.kharkov.ua/bitstream/123456789/35071/1/NP_rysunok_zhyvopys_22.pdf
6. Дивак В.І., Покотило К.М., Король В.П. Симфонія барв. Малюнки Олександра Боровікова: навчальний посібник / В.І. Дивак, К.М. Покотило, В.П. Король. К., 2021. 200 с.
7. Дубрівна, А.П. Основи плерного живопису [Текст]: навч. посіб. / А. П. Дубрівна; упорядник А.П. Дубрівна. Київ : КНУТД, 2007. 51 с.
8. Живопис : навч. посібник / [О. Ч. Чирва, А. В. Сімонова, М. Лобко-Зампасі Д. Ю. Вінтаєв, Ю. О. Сосницький, В. П. Манохін, П. В. Мирончик]; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. 149 с. Режим доступу: https://eprints.kname.edu.ua/61347/1/2021_%D0%9F%D0%95%D0%A7_7%D0%9D_%D0%96%D0%98%D0%92%D0%9E%D0%9F%D0%98%D0%A1.pdf
9. Іванов-Ахметов Володимир Михайлович Навчальний рисунок (рисунок голови людини) [Текст]: навч. посібник / В. М. Іванов-Ахметов; Володимир Іванов-Ахметов; за ред. М.А. Фартушної; відп. ред. П.О. Киричок; рец.: Ю.І. Бондаренко, В.Ю. Могилевський; худож. І.В. Канівець МОН України; НТУ України "КПІ". Київ : НТУУ "КПІ", 2006. 80 с.
10. Іттен Й. Мистецтво кольору: Суб'єктивний досвід і об'єктивне пізнання як шлях до мистецтва. Київ : ArtHuss, 2022. 96 с.
11. Клименюк Тетяна Михайлівна Креслення, рисунок, композиція: навч. посібник /Т.М. Клименюк; Нац. ун-т "Львів. політехніка". Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2012. 340 с.
12. Кириченко М. А. Основи образотворчої грамоти: навчальний посібник для студентів художньо-графічних факультетів вищих педагогічних навчальних закладів. Київ : Вища школа, 2002. 188 с.
13. Красноголовець Олександр Сергійович Основи скульптури: навч. посібник /О.С. Красноголовець. Київ: Знання, 2008. 171 с.
14. Куленко М.Я. Авторська накладна графіка / М.Я. Куленко / Київ. нац. ун-т буд-ва і архітектури. Київ., 2001. 124 с.
15. Куленко М.Я. Основи композиції в образотворчому мистецтві: навч. посібник

- для студ. архіт. фак-ту / Київськ. нац. ун-т буд-ва і архіт. Київ, 2001. 87 с.
16. Куленко М.Я. Графічний дизайн: мистецтво шрифту : навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. / Михайло Куленко / Київ. нац. ун-т буд-ва і архіт., Кн. 2. Київ: Альтерпрес, 2015. 155 с.
 17. Лоханько В. Е. Художні матеріали і техніка живопису. Харків: Фоліо, 2019. 196 с.
 18. Макушин Віктор Юрійович Рисунок у просторі й часі [Текст]: навч. посібник / В. Ю. Макушин; В.Ю. Макушин. Миколаїв: Вид-во НУК, 2008. 428 с.
 19. Макушин Юрій Андрійович Рисунок і час [Текст]: навч. посібник / Ю. А. Макушин; Ю.А. Макушин. Миколаїв : Вид-во НУК, 2008. 288 с.
 20. Малиновський, В'ячеслав Андрійович. Акварельні портрети та методика їх виконання [Текст]: альбом / В'ячеслав Андрійович Малиновський; Нац. спілка художників України, Київ. орг. Нац. спілки художників України, Київ. нац. ун-т буд-ва і архіт. К. : Павленко, 2010. 47 с.
 21. Одрехівський В. В. Скульптурні студії. Проблеми об'ємно-просторової форми: Навчально-методичний посібник по програмі «Скульптура». Львів: Афіша, 2003. 48 с.
 22. Пригода Л.Г. Зображення міського пейзажу: посібник до вивчення курсу "Рисунок": Для студ. напрямів підгот. 6.060120 "Архітектура" та 6.020205 "Образотв. мист-во" /Київськ.ун-т буд-ва і архіт. Київ : КНУБА, 2008. 36 с.
 23. Пригода Леонід Григорович Малюнок людини в одязі: навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. /Київськ. нац. ун-т буд-ва і архіт. Київ : [б.в.], 2001. 156 с.
 24. Печенюк Т. Кольорознавство. Київ: Грані-Т, 2009. 192 с.
 25. Печорний П. Рисунки з натури К.: Софія-А, 2018.
 26. Ратнічин В.М. Перспектива: навчальний посібник. Київ : Вища школа 1977 р. 136 с.
 27. Соловійов О.М. Навчальний рисунок /О.М. Соловійов. Киев : Держвидав образотворчого мистецтва і музичної літ-ри, 1956. 227 с.
 28. Сотниченко А.В. Навчальний рисунок: посібник до вивчення курсу "Рисунок" для слухачів факультету довузівської підготовки напрямів 6.060102 "Архітектура" та 6.020205 "Образотворче мистецтво" /А.В. Сотниченко; Київськ. нац. ун-т буд-ва і архіт. Київ : КНУБА, 2008. 120 с.
 29. Сухенко Віктор Олексійович Рисунок: навч. посібник для студ. вищ. нач. закл. /В.О. Сухенко. Київ : "BONA MENTE", 2004. 183 с.
 30. Сухенко, Віктор Олексійович Академічний рисунок [Текст]: підручник / В. О. Сухенко, М-во культури України, НАОМА; рец. П.П. Печорний, В. Д. Сергєєв, М. І. Яковлєв. Київ : Амадей, 2016. 232 с.
 31. Туманов І. М. Рисунок, живопис, скульптура: навч. посібник. Львів: Аверс, 2010. 496 с.
 32. Федічев В.С. Мистецтво скульптури: навчальний посібник. Київ: НАУ, 2011.
 33. Шпак, Василь Олексійович Основи живопису. Акварель [Текст] : навч. посіб. / В. О. Шпак; Василь Шпак; М-во освіти і науки України, КДІДПМД ім. М. Бойчука. Київ: [б. в.], 2013. 256 с.
 34. Яцуненко А. А. Пластика. Види рельєфів: основи ліплення / А.А. Яцуненко. Львів: ЗУКЦ, 2012. 80 с.

Методичні роботи:

1. Антонович Є. А., Шпільчак В. А. Малюнок і живопис: методичні рекомендації. Київ, 1990. 85 с.

2. Гуцул, І. А. Живопис. Техніки малярства [Текст] : навч.-метод. посіб. для студентів галузі знань 02 "Культура і мистецтво", спец. 023 "Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація"; галузі знань 01 "Освіта/ Педагогіка", спец. 014.12 "Середня освіта (Образотворче мистецтво)" / І. А. Гуцул, І. В. Лашко, О. В. Бучачий; Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка, Каф. образотвор. і декорат.-приклад. мистецтва та реставрації творів мистецтва. Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2019. 125 с.
3. Коломієць Ю.Д. Малювання з уяви з використанням графічних технік : методичні вказівки для студ.першого курсу спец. "Архітектура" /Київськ. нац. унів. буд. та архіт. Київ : КНУБА, 2001. 28 с.
4. Коломієць Ю.Д. Композиційні і колористичні особливості навчального натюрморту: методичні вказівки до виконання практичних робіт для студ. І- ІІ курсів за напрямом підготовки 6.060102 "Архітектура" /Коломієць Ю.Д.; Київ. нац. ун-т буд-ва і архітектури. Київ : КНУБА, 2009 . 19 с.
5. Малиновський В.А. Рисунок голови і портретні завдання : методичні рекомендації для студ. усіх спец. архітектурн. факультету /Київ.нац.ун-т .буд-ва та архітектури. Київ, 2001. 48 с.
6. Пилипчук О.Д. Навчальний рисунок: Зображення голови людини з природи : методичні вказівки для студ.спец. 7.120102 "Архітектура будівель і споруд" 7.120105 "Дизайн архітект. середовища" 7.120103 "Містобудування" /О.Д. Пилипчук; Київ. нац. ун-т буд-ва і архітектури. Київ : КНУБА, 2008. 53 с.
7. Пилипчук О.Д. Композиція як перша складова навчальних дисциплін з рисунку та живопису: методичні вказівки. Київ: КНУБА, 2007. 20 с.
8. Полубок А.П. Рисунок. (Побудова конструктивної моделі людського черепа): методичні вказівки до виконання завдань для студентів архітектурного факультету ІІ курсу які навчаються за спеціальністю 191 «Архітектура і містобудування» та студентів І курсу за спеціальностями 022 «Дизайн». /А.П. Полубок; Київ. нац. ун-т буд-ва і архіт. Київ : КНУБА, 2018. 24 с.
9. Полубок А.П. Скульптура : методичні вказівки до виконання завдань для студ. ІІІ курсу, які навч. за напрям. підгот. 6.060102 "Архітектура" /Полубок А.П.; Київ. нац. ун-т буд-ва і архітектури. Київ : КНУБА, 2012. 28 с.
10. Полубок А.П. Скульптура : методичні вказівки до виконання завдань: для студ. І курсу спец. "Архітектура" /А.П. Полубок; Київ. нац. ун-т буд-ва і архіт. Київ : КНУБА, 2008. 27 с.
11. Полубок Андрій Павлович Скульптура : методичні вказівки до виконання завдань для студентів ІІ курсу, які навчаються за напрямом підготовки 06.060102 "Архітектура" /А.П. Полубок; Київ. нац. ун-т буд-ва і арх-ри. Київ: КНУБА, 2011. 36 с.
12. Скороходов С.М. Лінійний рисунок : методичні вказівки до виконання практичних робіт для студ.спец. 7.120100 "Архітектура", 7.120208 "Образотворче та декоративно-прикладне мистецтво" /С.М. Скороходов; Київ. нац. ун-т буд-ва і архіт. Київ : КНУБА, 2007. 32 с.
13. Сотниченко А.В. Початкові відомості з живопису : методичні вказівки для студентів, які навчаються за напрямом підготовки 1201 "Архітектура" /Київськ. нац. ун-т буд-ва і архіт. Київ : КНУБА, 2003. 24 с.
14. Ходаковська Л.Ю. Архітектурна графіка: методичні вказівки : для студентів спеціальності "Архітектура" та "Образотворче та декорат.-прикл. мистецтво" /Л.Ю. Ходаковська; Київ. нац. ун-т буд-ва і архіт. Київ: КНУБА, 2006. 40 с.

Додаткова література

1. Александрович В. Українське малярство XIII – XV ст. Львів, 1995
2. Горбенко Алексей Архипович Акварельная живопись для архитекторов [Текст] / А.А. Горбенко; рец. Б.Н. Пианида. 2-е изд., перераб. и доп. Киев : Будівельник, 1991. 72 с.
3. Каленюк О. М., Панфілова О. Г., Тарасюк І. І. Формування професійних навичок майбутніх художників за допомогою живопису з натури. Актуальні проблеми розвитку українського мистецтва: культурологічний, мистецтвознавчий, педагогічний аспекти Луцьк, 2022. С. 165-169.
4. Малиновський В'ячеслав. Живопис. Акварель : каталог /Нац. спілка художників України; Київ. нац. ун-т буд-ва і архітектури. Київ : Софія, 2006. 47 с.
5. Плісс Наталя. Живопис=Natalia Pliss. Painting /упорядники: Н. Плісс, О.Боримська. Київ : [б.в.], 2021. 83 с.
6. Рубан В.В. Український портретний живопис першої половини XIX століття К. : Наукова думка, 1984 р.
7. Соколюк Людмила Михайло Бойчук та його школа /Людмила Соколюк. Харків : Видавець Савчук О.О., 2014. 386 с.
8. Тарас Шевченко. Живопис, графіка : альбом /авт.-упорядник Д.В. Степовик. Київ: Мистецтво, 1984. 171 с.
9. Тарас Шевченко: Живопис; Графіка: альбом /авт. вступ. ст. та упорядник Д.В. Степовик . Перевид. Київ : Мистецтво, 1986. 175 с.
10. Художники Києва: Живопис. Графіка. Скульптура. Декоративно-прикладне мистецтво: Творчо-біографічний довідник /Ред. рада: І. Бугаєнко та ін., Вип. 1. Київ : ІПРЕЗ, 2000.199 с.
11. Художники України: Живопис. Графіка. Скульптура. Декоративно-прикладне мистецтво: Творчо-біографічний довідник /Ред. рада: І. Бугаєнко та ін., Вип. 2. Київ : ІПРЕЗ, 2001. 223 с.

Інформаційні ресурси:

<https://library.knuba.edu.ua/>

<https://artukraine.com.ua>

<https://www.wikiart.org/uk>

Національний художній музей України. URL:

<https://namuseum.business.site/#gallery> (дата звернення: 01.06.2022).

Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL:

<http://www.nbuv.gov.ua/node/1539/> (дата звернення 01.06.2022)